



Döbrönte

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

| | |
|---|----|
| 1. Bevezetés | 3 |
| 2. Döbrönte bemutatása | 4 |
| 3. Örökségünk | 6 |
| 4. Eltérő karakterú településrészek Döbröntén | 11 |
| <i>Történeti településrész</i> | 13 |
| <i>Újabb beépítésű területek</i> | 25 |
| <i>Üdülőterület</i> | 27 |
| 5. Zöldterület | 29 |
| 6. Impresszum | 33 |

1

BEVEZETÉS

Jelen településképi arculati kézikönyben szeretnénk vizsgálni és bemutatni minden döbrönte lakos és érdeklődő számára településünk eltérő karaktereit, jellegzetességeit. Az optimális domborzattal rendelkező település elhelyezkedésének lehetőségeit Nagy Lajos király is meglátta, itt épült Szarvaskő vára. Olyan nemes családok, mint a Himfy vagy a Somogyi család kezdte a település kiépítését. A kialakult arculat megőrzéséhez nyújt segítséget a kézikönyv elemzése, mely rávilágít a lehetőségekre és követendő példákkal mutat utat az új építkezésekhez.

Cseh Lajos
Polgármester



2

DÖBRÖNTE BEMUTATÁSA

Döbrönte Veszprém megye nyugati szélén, a Pápai Járásban, Pápától délkeletre, az Észak-Bakony lankás dombvidékén található. A Bittva-patak völgyében Gannával határosan húzódik, Pápakovácsitól és Tapolcafőtől mintegy 6 km-re épült az alig 280 lakosú kis falu. Régészeti leletek bizonyítják, hogy a falu már a római korban is lakott volt, névformája alapján XI. századi település lehetett. A Döbrönte név a szláv Dobrete személynévből ered, első említése 1330-ból, egy oklevélből származik, Debrenthe változattal.

A Himfy család Veszprém megye egyik előkelő családja, felemelkedésük az Anjou korban kezdődött. Nagybirtokkal rendelkeztek Temes és Krassó megyében és ők vették meg Csák Mórictól Döbrönte környékét. Az 1760-as években a Devecser melletti középkori Medgyes faluból származó medgyesi előnevű Somogyi család lett a környék meghatározó földbirtokosa. Feljegyzések szerint Somogyi Miklós 1761-ben kezdte meg német zsellérek betelepítését a mai falu helyére (nem az akkori faluba, amelyet ma Ódöbröntének nevezünk). 1785-ben 261 személy volt a falu lakossága, amely a kor viszonyainak megfelelően népesnek számított.

A települést környező Bakony nem csak a területet határozza meg, de ideális kirándulóhely is.





3

ÖRÖKSÉGÜNK

A falu felett magasodó gerincen épült a romjaiban is impozáns Szarvaskő vára. 1373-74-ben építtette Himfy Benedek bán, aki Nagy Lajos király kedvenc hadvezére volt. A szabálytalan alaprajzú, belsőtoronyos, egy nagyobb udvar körüli külső és belső várból álló építmény maradványai műemlékek. A belső várból a meredek domb északnyugati sziklás oldalán egy kétemeletes épület egyik fala áll, benne ablakok maradványaival, sarkán hatalmas támpillérrel. II. Ulászló király 1496-ban Himfy Imrének és lányának Orsolyának adta adományul a várat és tartozékait, majd amikor Orsolya Essegvári Ferenchez ment feleségül, Döbrönte várát összes uradalmával együtt zálog címén adta vejeének. Nádasdy Tamás, a későbbi nádor, amikor 1555-ben összeíratta a dunántúli várakat, Döbrönte még épségben állt. További sorsa azonban ismeretlen, a végvári rendszerben nem szerepelt. Talán egy török támadás során pusztulhatott el. A XVIII. század közepétől lakatlan rom maradt a gótikus átalakításokkal tarkított várból.





A római katolikus templomot gróf Somogyi János özvegye, Győri Krisztina építtette, Charles de Moreau tervei alapján Kornhausel József bécsi építésszel, a gannai templom és mauzóleum kicsinyített másaként. Az építkezés 1815-ben fejeződött be és a Fájdalmas Szűz tiszteletére szentelték fel. Kerek klasszicista stílusú, centrális elrendezésű, kör alaprajzú kis templom kupola lefedéssel. Szentélye egyenes záródású. A kupola kazettás osztásaiban és az oldalfalakon klasszicista jellegű festés látható. Klasszicista stílusú az oszlopos főoltár is, melyet empire stílusban egy darab márványból faragtak. A templom oldalfalain Jézus szenvedésének 12 stációját ábrázoló képeket találunk. A bejárat felett medgyesi Somogyi család címerét és a templom alapításának német nyelvű leírását is láthatjuk. A templom kertje zöldfelületi közterületként funkcionál, része a település zöldterületi rendszerének.



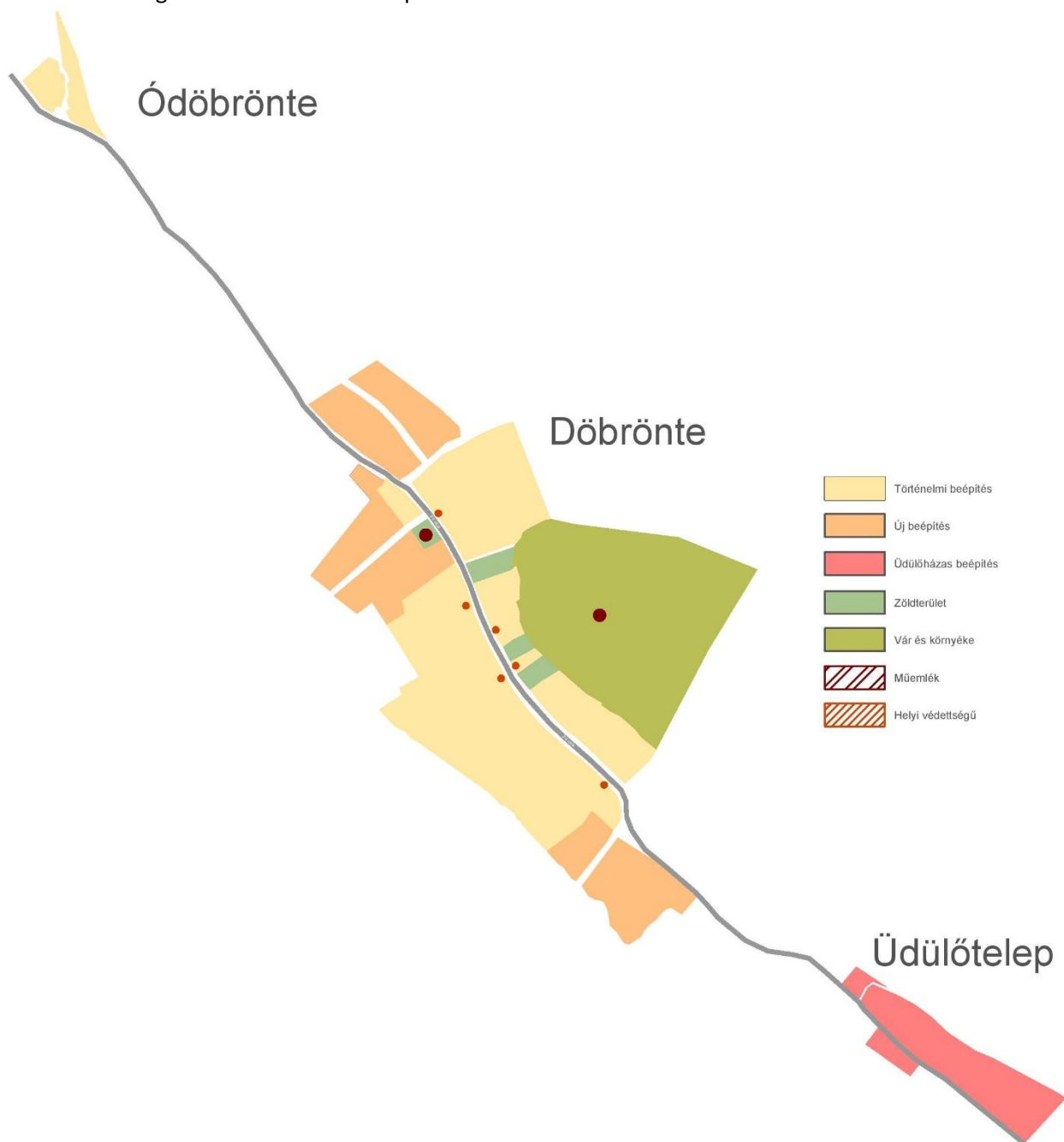
Döbrönte területén a fő utca középső szakaszán áll 5 helyi védelemmel ellátott épület, valamint található egyet a település végénél is.





4 ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK DÖBRÖNTÉN

Döbrönte fizikailag jól elhatárolhatóan, három részre osztható. A legészakibb, a történelmi beépítésű Ódöbrönte, közel az egykori Kisganna határához. A település túlnyomó többsége a középső részhez, Döbröntéhez tartozik. Itt a beépítések nagy része történelmi, de jelen az újabb beépítés is. Itt találhatóak a település műemlékei és helyi védettségű épületei is. Legdélebbre fekszik az Üdülőtelep, ami egy viszonylag újabban kialakult része a községnek. Ez üdülőházas beépítésből áll.





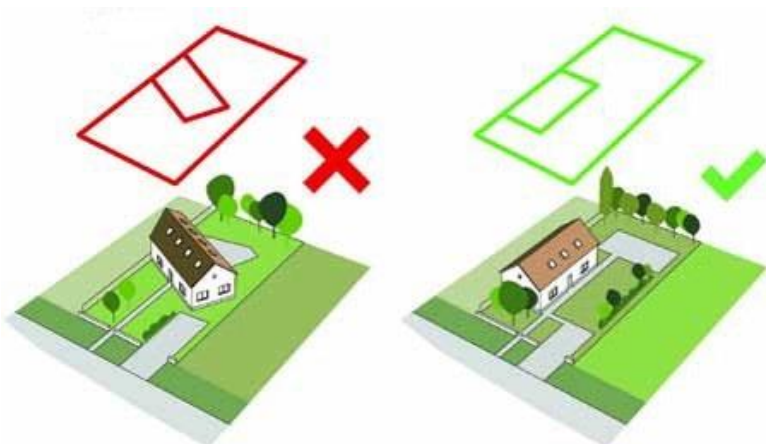
Történeti településrész

Teljes egészében történelmi beépítésből áll Ódöbrönte, valamint Döbrönte középső, jelentős része. Az előkert nélkül épült házak homlokzati kapcsolatban állnak a közterületekkel. Az út mindkét szélén vízelvezető árok húzódik, fásítása azonban csak néhány részen történt.









TELEPÍTÉS

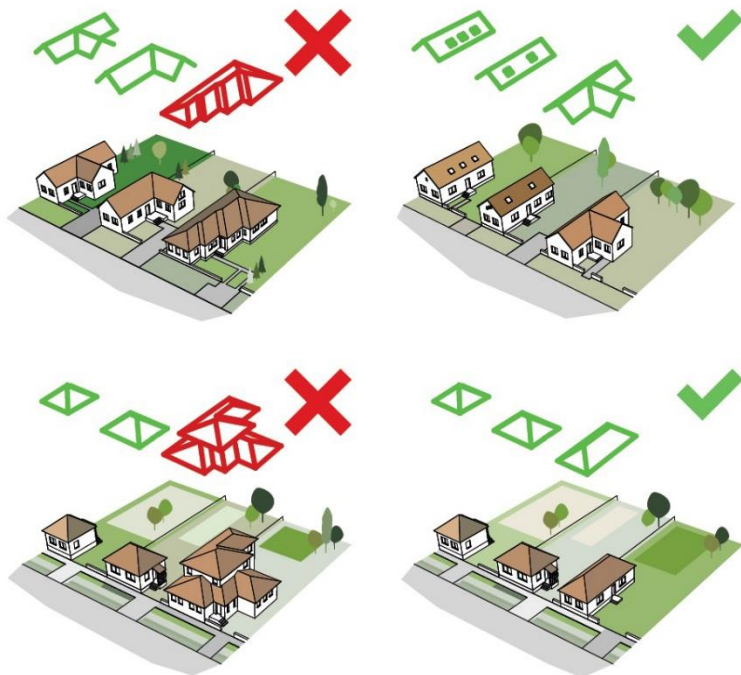
Lakóházakat a történeti településrészen az oldalhatár mentén, az utcára merőlegesen lehet építeni, homlokzati kapcsolatban a közterülettel, vagy előkert kialakításával. A nem az utcára merőleges, illetve indokolatlan mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. Az épületek maximális szélessége az utcavonalon 7 méterben van korlátozva.

KERÍTÉS

A közterületek felé a telekhatáron 1,5, maximum 2 méter magas, tömör lábazatú, vagy áttört kerítés alakítható ki, melyet növénytelepítéssel kell kísérni. A kerítések építéskor figyelembe kell venni, hogy nyers betonfelülettel nem jelenhetnek meg.



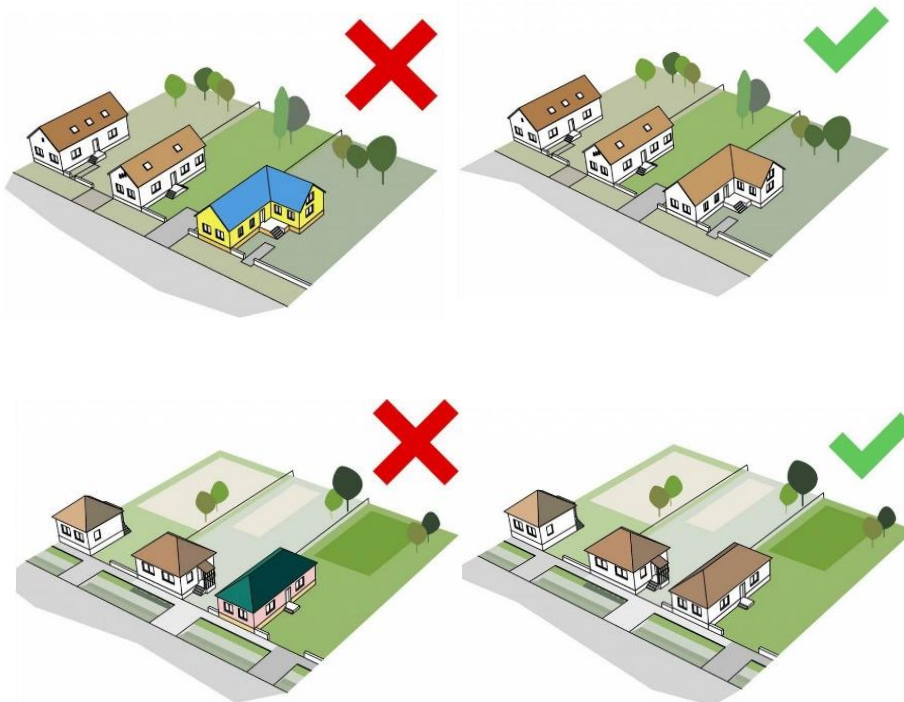
TETŐFORMA



Döbröntén épületet csak magas-tetővel lehet kialakítani. A főtö-meg gerincét az utcavonalra me-rőlegesen kell megépíteni. A tető hajlásszögének 40° és 45° közötti értéknek kell lennie.

Tetőhéjazatkén természetes, égetett agyagcserepet, vagy azzal színben harmonizáló, sík jellegű tetőcserepet kell alkalmazni.

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)



A községben hagyományai van-nak az anyaghasználatnak is. A lakóépületeknek a helyi építé-szeti hagyományoknak megfele-lően vakolt homlokzati megjele-nést kell biztosítani.

Festésnél figyelembe kell venni, és a településre jellemző hal-vány színezést kell alkalmazni (pl. fehér, sárga, barna és ezek árnyalatai).

MAGASSÁG

A történeti beépítésű területeken a házak magassága közel azonos. A házakat úgy kell építeni, hogy a legkisebb építménymagasság minimum 3,5 méter, azonban nem haladhatja meg az épület a 4 méteres magasságot.



KERT

Előkert létesítésekor a kialakult építési vonalat kell figyelembe venni, vagy ahol ez nem megállapítható, ott 5 méterrel kell számolni. Oldalkert kialakításánál az OTÉK előírásait kell figyelembe venni, az ott szereplő adatok az irányadóak. Hátsó kertek szélessége nem lehet kisebb, mint 6 méter, azonban a határvonal maximum 50 méterrel lehet hátrébb a közterületi határvonaltól. Kertek kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a telkek megengedett legkisebb zöldfelületének a terület 40%-át kell, hogy kitegye.



ABLAKOK

A közterületekkel homlokzati kapcsolatban álló épületek az ablakokon keresztül nyitnak az utcára. Az ablakok Döbröntén sokszíniúek, lehetnek egy- vagy kétszárnyúak, és eltérő osztatúak.





RÉSZLETEK – POZITÍV MEGOLDÁSOK







Újabb beépítésű területek

Döbröntén az újonnan beépülő területeken is az oldalhatáron álló beépítés a megengedett. Telekméret szempontjából a történeti beépüléssel megegyező, 1200 m²-es telkeket lehet kialakítani, azonban a homlokvonalon a szélességnek minimum 16 méternek kell lennie. A lakóépületek valamivel magasabban lehetnek az újabb területeken: itt a 4,5 métert is elérhetik.





Üdülőházas területek

Döbrönte belterületétől délre, Bakonyjákó felé alakultak ki üdülőterületek. A Bitva menti mély fekvésű területek beépítési feltétele a megfelelő műtárgyak megépítése, valamint a malomárok rendezése. Árvízvédelmi szempontból fontos, hogy épületet csak oda lehet építeni, ahol a talaj legalább 1,5 méterrel magasabban van a patakpartnál. A területet hétvégi házakkal építették be, ahol a telkeken legfeljebb két üdülőegységes üdülőépület helyezhető el. A környékre laza beépítés jellemző. Az épületek magassága, a tető szerkezete és a kerítés kialakításának szabályozása megegyezik a történeti beépítés előírásaival.





5 ZÖLDTERÜLETEK

Zöldterületnek minősülnek az állandóan növényzettel fedett közterületek (közkert, közpark). Fő céljuk a rekreáció és testedzés, ezért területén az e célokat szolgáló építmények helyezhetők el (sétaút, tornapálya, játszótér). Ezek az épületek nem haladhatják meg a 4,5 métert, valamint a terület beépítésének aránya 2%-ban van maximalizálva. Döbrönte zöldterületi rendszerébe tartozik a templomkert, a játszótér és a temető.

JÁTSZÓTÉR

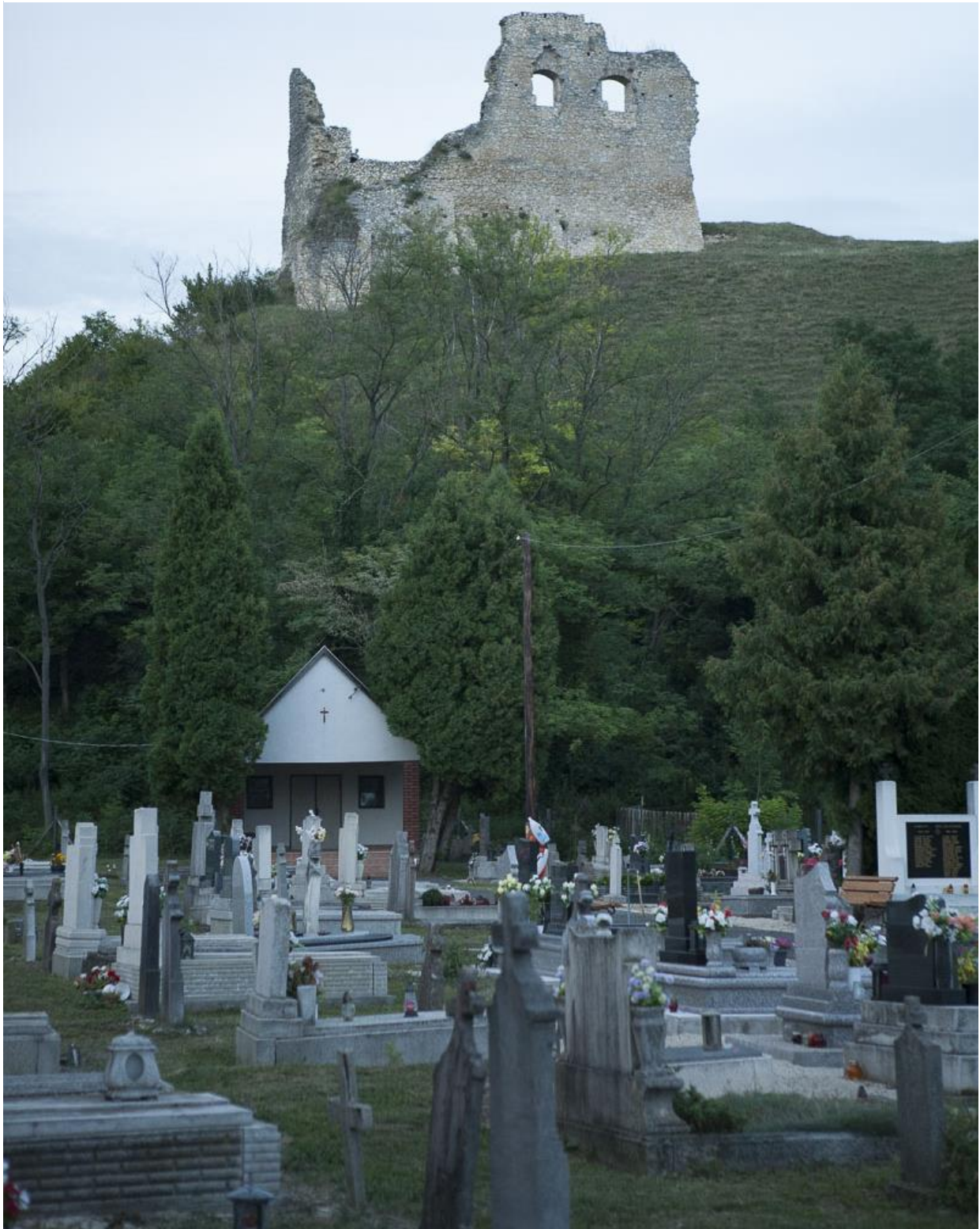
Döbrönte önkormányzata 2009-ben épített játszóteret a Fő utca mentén. A terület sövényvel van körbekerítve, valamint a többszintes növényállomány segíti a megfelelő környezet kialakítását. A felszerelt játszótéren többek között hintával és csúszdával ellátott játszóvárat, mérleghintát, mászókat és rugós játékot is találunk.





TEMETŐ

82-es helyrajzi szám alatt, a Fő utcán található Döbrönte temetője. A területen 30 méter széles, fásított védőterületet kell kialakítani.





6 IMPRESSZUM

DÖBRÖNTE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Döbrönte honlapcíme: <http://www.dobronte.hu>

Döbrönte e-mail címe:

Döbrönte postai címe: 8597 Döbrönte, Fő u. 47.

Döbrönte telefonszáma: 89/351-037

Polgármester: Cseh Lajos

Polgármester e-mail címe:

Főépítész:

Főépítész e-mail címe:

Összeállította: Leel-Óssy Zsolt

Döbrönte, 2017.